

////////////////////////////////////

Berekening van de heffing op waterverontreiniging voor landbouw

////////////////////////////////////

Inhoud

1	Kleinverbruikers.....	2
2	Grootverbruikers	2
2.1	Op basis van meetgegevens van het geloosde afvalwater	2
2.2	De forfaitaire berekeningsmethode	2
2.3	De grondslag voor de berekening van je heffing.....	3
2.4	De omzettingcoëfficiënten.....	5
2.5	Richtwaarden waterverbruik per diersoort.....	6
2.6	Voorbeelden	8

Bij de berekening van de heffing op de waterverontreiniging wordt een onderscheid gemaakt tussen grootverbruikers en kleinverbruikers. Landbouwers horen doorgaans thuis in de categorie 'grootverbruikers'.

1 KLEINVERBRUIKERS

Personen die minder dan 500 m³ water per jaar gebruiken, zijn kleinverbruikers. Deze groep bestaat voornamelijk uit gezinnen.

In tegenstelling tot de grootverbruikers, moeten kleinverbruikers geen aangifte indienen bij de VMM. Wel moeten ze eenmalig de ingebruikname van een eigen waterwinning meedelen met een meldingsformulier ([eigen waterwinning aan- of afmelden](#)).

Een kleinverbruiker heeft wel het recht om de toepassing van de grootverbruikersregeling te eisen. Om gebruik te maken van dit recht, moet je jaarlijks een aangifte indienen vóór 15 maart.

2 GROOTVERBRUIKERS

Elke grootverbruiker kan kiezen tussen een berekening van de heffing op basis van meetgegevens van het geloosde afvalwater of een forfaitaire berekeningsmethode.

De VMM kan de heffing berekenen op basis van meet- en bemonsteringsgegevens als de nodige gegevens hiervoor beschikbaar zijn, ongeacht de berekeningsmethode die jij koos.

Een berekening op basis van het werkelijk geloosde afvalwater houdt in dat de kwaliteit en de kwantiteit van dit afvalwater moeten bepaald worden.

De forfaitaire berekeningsmethode maakt gebruik van sectorspecifieke omzettingcoëfficiënten en het waterverbruik om de heffing te berekenen.

2.1 Op basis van meetgegevens van het geloosde afvalwater

De uitgebreide berekeningsmethode wordt uiterst zelden toegepast voor de landbouwsector. Als je kiest voor de berekening van je heffing op basis van meet- en bemonsteringsgegevens, vind je die berekeningsmethode terug onder [Berekening voor bedrijven en instellingen](#).

2.2 De forfaitaire berekeningsmethode

De heffing op de waterverontreiniging houdt rekening met de verwerkbaarheid van het afvalwater op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI).

Je kan ook kiezen voor de forfaitaire berekening van je heffing. De heffing wordt dan berekend door de omzettingcoëfficiënt te vermenigvuldigen met het totaal aantal m³ water en het eenheidstarief.

$$\begin{array}{ccc} \mathbf{H} & = & \mathbf{N} \quad \times \quad \mathbf{T} \\ \text{Heffingsbedrag in euro} & & \text{Vuilveracht (VE)} \quad \text{Eenheidstarief (euro/VE)} \end{array}$$

↓

$$\mathbf{N = [Q \times C]}$$

Q = het waterverbruik (m³)
C = C1 + C2 + C3
+ Cv (=omzettingcoëfficiënt)

Het waterverbruik wordt eerst toegeschreven aan het gezinsverbruik, dan aan het waterverbruik van de werknemers en ten slotte aan het verbruik voor de verschillende landbouwactiviteiten:

- **Gezin** (sector 56): voor het huishoudelijk waterverbruik wordt 30 m³ per gezinslid (gedomicilieerd op 1 januari van het heffingsjaar) aangerekend;
- **Werknemers** (sector 59): voor het sanitair waterverbruik van de werknemers wordt 30 m³ per werknemer aangerekend;
- **Landbouwactiviteiten** (sector 28): het totale waterverbruik van de dieren (dus het jaarwaterverbruik verminderd met het huishoudelijk en het sanitair waterverbruik), wordt op basis van de richtwaarden 'waterverbruik per diersoort' proportioneel verdeeld over de verschillende diersoorten. Als het totale waterverbruik van de dieren op die manier verdeeld wordt, wordt de resterende hoeveelheid water geheel of gedeeltelijk onder de 28e sector (o.a. tuinbouw en akkerbouw) ondergebracht. Hiervoor moet je wel de nodige bewijsstukken hebben. Als je deze niet hebt, wordt het waterverbruik proportioneel verdeeld over de verschillende diersoorten.

2.3 De grondslag voor de berekening van je heffing

Het waterverbruik (Q) bestaat uit:

het kraanwaterverbruik

Het kraanwaterverbruik bij de forfaitaire berekeningsmethode wordt bepaald op basis van de factuurgegevens die het waterbedrijf je stuurde in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar.

Dit betekent bijvoorbeeld dat het kraanwaterverbruik, zoals vermeld op de facturen die het waterbedrijf in 2014 opmaakte, in rekening gebracht zal worden voor de heffing 2015. Dit ongeacht de periode van verbruik. Als je dus op 1 juli 2014 een factuur kreeg van het waterbedrijf voor een verbruik van 1.000 m³ in de periode van 1 mei 2013 tot 30 juni 2014, wordt voor de heffing 2015 een verbruik van 1.000 m³ in rekening gebracht.

Bij de uitgebreide berekeningsmethode moet je de geleverde hoeveelheid **kraanwater** in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar in rekening brengen.

het grondwaterverbruik

Het grondwater dat in het voorbije jaar verbruikt werd, wordt bepaald met een continue debietregistratie. De debietregistratie is verplicht.

Als je geen debietregistratiesysteem hebt, wordt de vergunde hoeveelheid grondwater (uitgedrukt in m³/jaar) genomen. Als je vergunning enkel dagdebieten vermeldt, wordt het vergund dagdebiet (m³/dag) vermenigvuldigd met 225 of, in het geval van seizoensgebonden activiteiten of activiteiten van beperkte duur, het reële aantal dagen dat de grondwaterwinning in gebruik is geweest.

Heb je geen debietsregistratiesysteem of geen vergunning hebt of als de vergunning het vergunde debiet niet vermeldt, dan wordt het grondwaterverbruik per pomp gelijkgesteld aan het product van het nominaal pompvermogen (uitgedrukt in m³/uur) en de factor T. Met T:

- = 200 voor seizoensgebonden irrigatie in open lucht voor land- en tuinbouw in hoofdactiviteit;
- = 10 x het reële aantal dagen dat de grondwaterwinning in gebruik geweest is voor andere seizoensgebonden activiteiten of activiteiten van beperkte duur;
- = 2.000 in de overige gevallen.

het oppervlaktewaterverbruik

Het oppervlaktewater dat in het voorbije jaar verbruikt werd, wordt bij voorkeur bepaald met een continue debietregistratie.

Als je geen debietregistratiesysteem hebt, wordt de hoeveelheid gelijkgesteld aan het gecapteerde volume water dat in aanmerking wordt genomen voor de oppervlaktewatercaptatieheffing.

Als je geen debietsregistratiesysteem hebt en geen captatieheffing ontvangen hebt, wordt de hoeveelheid oppervlaktewater gelijkgesteld aan het product van het nominaal pompvermogen (uitgedrukt in m³/uur) en de factor T. Met T:

- = 200 voor seizoensgebonden irrigatie in open lucht voor land- en tuinbouw in hoofdactiviteit;
- = 10 x het reële aantal dagen dat de oppervlaktewaterwinning in gebruik geweest is voor andere seizoensgebonden activiteiten of activiteiten van beperkte duur;
- = 2.000 in de overige gevallen.

het regenwaterverbruik

Het heffingsplichtige regenwater is:

- het regenwater dat op een vervuild bedrijfsterrein valt en waarvoor:
  - of een vergunning voor het lozen van vervuild regenwater werd afgeleverd;
  - of een proces-verbaal wegens onvergunde lozing werd opgesteld;
- het regenwater dat wordt gebruikt voor de bedrijfsactiviteiten.
- het regenwater dat samen met het afvalwater geloosd wordt

Het regenwater dat in het voorbije jaar verbruikt werd, wordt bij voorkeur vastgesteld met een continue debietregistratie. Als je geen dergelijk systeem hebt, wordt de hoeveelheid gelijkgesteld aan 0,8 m³/m² afspoelbare of vervuilde oppervlakte. Wanneer je kan aantonen

met gegevens van het KMI dat de lokale neerslag in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar lager was, wordt dat lagere volume gebruikt.

het circulair afvalwater

Het circulair afvalwater dat in het voorbije jaar werd uitgewisseld tussen bedrijven die voldoen aan [de gestelde voorwaarden](#), wordt bepaald met een verzegelde continue debietsregistratie.

Als je geen debietsregistratiesysteem hebt, wordt de hoeveelheid gelijkgesteld aan het minimale volume circulair afvalwater dat is opgenomen in de overeenkomst tussen de bedrijven.

Bij de aanbieder van het circulair afvalwater wordt deze hoeveelheid in mindering gebracht. Bij de ontvanger wordt deze toegevoegd.

Het gebruik van grondwater, oppervlaktewater, regenwater en ander water, kan samengevat worden onder de term 'waterverbruik uit eigen waterwinning'.

2.4 De omzettingcoëfficiënten

De omzettingcoëfficiënten voor de landbouwsector (= sector 28, land- en tuinbouwbedrijven) zijn relatief voordelig. De sector gebruikt het water immers vooral als drinkwater voor het vee of om de velden te irrigeren.

De tabel hieronder geeft een overzicht van de omzettingcoëfficiënten voor de landbouwsector.

Voor de landbouwsector (sector 28) werden een aantal subsectoren voorzien:

Hoofdactiviteit	Omzettingcoëfficiënt
Pluimveebedrijven (28a)	0,0005
Varkenshouderijen (28b)	0,00125
Rundveebedrijven (28c)	0,0025
Andere veebedrijven (28d)	0,005
Andere bedrijven, zoals akker- en tuinbouwbedrijven (28e)	0,00025

Op het huishoudelijk waterverbruik van de landbouwersgezinnen wordt de omzettingcoëfficiënt 0,025 toegepast. Die geldt ook voor niet-landbouwgezinnen. Per gezinslid wordt 30 m³ waterverbruik aangerekend.

Het sanitair waterverbruik van de werknemers die niet tot het gezin behoren, wordt verrekend onder de **nieuwe sector 59 'sanitair afvalwater'** met omzettingcoëfficiënt 0,027. Ook hier wordt 30 m³ waterverbruik per werknemer aangerekend.

2.5 Richtwaarden waterverbruik per diersoort

Sector 28a - Pluimveebedrijven

richtwaarde	code	diersoort
0,05 m ³ /jaar	33	slachtkuikens
0,05 m ³ /jaar	34	slachtkuikenouderdieren
0,05 m ³ /jaar	35	opfokpoeljen van slachtkuikenouderdieren
0,035 m ³ /jaar	32	opfokpoeljen van legkippen
0,069 m ³ /jaar	31	legkippen incl. (groot) ouderdieren
1,7 m ³ /jaar	36	struisvogels fokdieren
1,7 m ³ /jaar	37	struisvogels slachtdieren
1,7 m ³ /jaar	38	struisvogels van 0 tot 3 maanden
0,05 m ³ /jaar	39	kalkoenen slachtdieren
0,05 m ³ /jaar	40	kalkoenen ouderdieren
0,05 m ³ /jaar	41	ander pluimvee

Sector 28b - Varkenshouderij

richtwaarde	code	diersoort
3,8 m ³ /jaar	22	beren
3,8 m ³ /jaar	23	zeugen, incl. biggen met gewicht < 7 kg
1,7 m ³ /jaar	24	andere varkens, gewicht van 20 tot 110 kg
1,7 m ³ /jaar	25	andere varkens, gewicht > 110 kg
1,7 m ³ /jaar	21	biggen van 7 tot 20 kg

Sector 28c - Rundveebedrijven

richtwaarde	code	diersoort
9,8 m ³ /jaar	13	melkkoeien en zoogkoeien
9,8 m ³ /jaar	17	andere runderen
4,6 m ³ /jaar	11	vervangingsvee jonger dan 1 jaar
4,6 m ³ /jaar	12	vervangingsvee van 1 tot 2 jaar
4,6 m ³ /jaar	14	mestkalveren
4,6 m ³ /jaar	15	runderen jonger dan 1 jaar
4,6 m ³ /jaar	16	runderen van 1 tot 2 jaar

richtwaarde	code	diersoort
9,8 m ³ /jaar	51	paarden, meer dan 600 kg
9,8 m ³ /jaar	52	paarden en pony's van 200 tot 600 kg
9,8 m ³ /jaar	53	paarden en pony's, minder dan dan 200 kg
1,7 m ³ /jaar	61	geiten jonger dan 1 jaar
1,7 m ³ /jaar	62	geiten ouder dan 1 jaar
1,7 m ³ /jaar	63	schapen jonger dan 1 jaar
1,7 m ³ /jaar	64	schapen ouder dan 1 jaar
0,05 m ³ /jaar	65	konijnen (voedsters)
0,05 m ³ /jaar	66	nertsen (moederdieren)
9,8 m ³ /jaar		buffels
2,0 m ³ /jaar		reebokken
2,0 m ³ /jaar		herten
voor de dieren waarvoor geen waterverbruik opgegeven werd, wordt een indeling gemaakt volgens de grootte van het dier		andere dieren

2.6 Voorbeelden

Dit voorbeeld verduidelijkt hoe de forfaitaire heffing wordt berekend.

Een landbouwer met varkens (40 zeugen en 100 mestvarkens) en rundvee (150 melkkoeien) verbruikt kraanwater en grondwater. Zijn gezin telt vier leden. Er zijn geen externe personen tewerkgesteld. Voor het gezin en het bedrijf samen factureerde het waterbedrijf 830 m³ kraanwater. Aan de hand van tellerstanden kan de landbouwer aantonen dat 1.320 m³ grondwater werd opgepompt. Het bedrijf doet niet aan akker- of tuinbouw.

Het totale waterverbruik = 2.150 m³, met:

- het kraanwaterverbruik = 830 m³;
- het grondwaterverbruik = 1.320 m³/jaar.

De verdeling van het waterverbruik over de verschillende sectoren gebeurt als volgt:
Er zijn 4 gezinsleden aan 30 m³ = 120 m³ waterverbruik voor de sector 56.

Dat brengt het totale waterverbruik voor de landbouwactiviteiten op 2.030 m³ (= 2.150 m³ - 120 m³ gezinswaterverbruik).

Het waterverbruik van de dieren op basis van het aantal dieren en de richtwaarden 'waterverbruik per diersoort' ziet er als volgt uit:

- 40 zeugen aan 3,8 m³ per dier = 152 m³;
- 100 mestvarkens aan 1,7 m³ per dier = 170 m³;
- 150 melkkoeien aan 9,8 m³ per dier = 1.470 m³.

Het totaal verbruik voor de varkenshouderij is 322 m³; voor de rundveehouderij 1.470 m³. Het totale verbruik van alle dieren is 1.792 m³ (322 m³ + 1.470 m³).

De bijdrage van de varkenshouderij is in dit totaal 18 % (= (322 m³/1.792 m³) x 100 %).

De bijdrage van de rundveehouderij is in dit totaal 82 % (= (1.470 m³/1.792 m³) x 100 %).

18 % van het waterverbruik voor de landbouwactiviteiten is voor de sector 28b (varkenshouderij), dit is dus 365 m³. 82 % van het waterverbruik voor de landbouwactiviteiten is voor de sector 28c (rundveebedrijf), dit is dus 1.665 m³.

Ten slotte volgt op basis van de bovenstaande gegevens de berekening van de heffing 2015 voor niet-oppervlaktewaterlozers:

$$H = N \times T = 7,62 \text{ VE} \times 44,21 \text{ euro/VE} = 336,88 \text{ euro}$$

Met:

- gezinsverbruik sector 56:
 $N = [Q \times C] = 120 \text{ m}^3 \times 0,025 \text{ VE/m}^3 = 3,00 \text{ VE}$
- varkenshouderij sector 28b:
 $N = [Q \times C] = 365 \text{ m}^3 \times 0,00125 \text{ VE/m}^3 = 0,46 \text{ VE}$
- rundveebedrijf:
 $N = [Q \times C] = 1.665 \text{ m}^3 \times 0,0025 \text{ VE/m}^3 = 4,16 \text{ VE}$
- $N_{\text{totaal}} = 3,00 + 0,46 + 4,16 = 7,62 \text{ VE}$